

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnicijemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrť leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrť leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

☞ V Ljubljani v sredo 29. aprila 1868. ☞

Gospodarske stvari.

Razglas

za lov pomladanskih hroščev ali kebrov na Kranjskem.

Vsakemu gospodarju je znano, kako silno škodo delajo hrošči ali pomladanski kebre drevju nad zemljo, pod zemljo pa koreninam na polji in senočetih ogerci (črvi), iz katerih se čez 3 leta hrošči izrežajo. Ni tedaj čuda, da se štejejo med največe sovražnike kmetijstvu, in to tem več, ker so tako plodoviti, da ena sama babica izleže 40 do 50 jajčic. Kdor tedaj na priliko le 100 babic pokončá, pokončá 4000 do 5000 hroščev. Po takem pa tudi ni čuda, da umni gospodarji na vso moč pokončujejo ta mrčes in da v mnogih deželah spomladi konec meseca aprila in pa v prvi polovici majnika cele soséske na lov grejó kebrov.

Letos se je posebno veliko teh sovražnikov bati, ker je tako imenovano „kebrovo leto“ in ker zima ni bila tako huda, da bi bila mnogo tega mrčesa pomorila pod zemljo.

Treba je tedaj, da naši gospodarji po vsej deželi vojsko napovedó temu sovražniku in marljivo dajo loviti kebre.

Hranilnica kranjska, priznavši veliko korist pokončevanja keberskega, je odločila v ta namen tristo goldinarjev, ki naj jih kmetijska družba daruje takim, ki so nalovili kebrov.

Kdor „Novice“ in „Pratiko“ bere, že dobro vé, kako se po najbolji poti lovijo in pokončujejo kebre. Da pa še drugi to izvedó, povemo jim to-le:

Zjutrej zgođej in zvečer v hladu otresaj drevje, kjer so se vgnjezdili hrošči in otrpnjeni tičé, da ti, kakor orehi, padajo na rjuho, ki si jo razgrnil pod drevesom. Take pomeči potem v žakelj in jih s kropom popari, da poginejo.

Ko si jih nabral en mernik ali več mernikov, nesi jih potem brž predstojniku kmetijske podružnice svojega okraja, ali županu svoje soséske ali pa fajmoštru svoje fare, da jih zmeri, kolikor si jih nalovil, in potem brž družbi kmetijski v Ljubljano naznani, koliko si jih nalovil in kateri dan. Družba, ktera za zvrhoma napolnjen mernik nabranih hroščev plačuje po trideset krajc., bode po prejetih zanesljivih naznanilih iz vseh krajev naše dežele razdelila tistih 300 gold., ki jih je dobila od hranilnice, in sicer po tej vrsti, da pred dóbi, kdor pride, dokler bo od teh 300 gold. še denarja kaj.

Glavni odbor družbe kmetijske se nadja, da bojo gospodje predstojniki kmetijskih podružnic, fajmoštri in župani ta mali trud na korist doma-

čemu kmetijstvu radi žrtovali, da sprejemajo polovljene in umorjene kebre, — da jih merijo, kolikor jih je kdo nabral, in da naznanijo brž odboru imena tistih, ki so kebrov nalovili in kdaj so jih jim prinesli. — Tem bolj pa se je nadjati te domoljubne pripomoči od njih, ker jim nalovljeni kebre ostanejo v last, ki so, kar se jih ne dá kuretni pozobati, ki jih rada žrè, posebno dober gnoj, ktereга mernik je po preiskavah kemikarja prof. Stöckhardta po gnojilu svojem vreden okoli 20 krajc. Ravná se pa s hrošči za gnoj tako-le: Vsujejo se, če niso še pomorjeni, v jamo in se poparijo s kropom, da poginejo. Umorjeni se raztresejo na prst, kjer je je za poldrugi palec ali dva palca na debelo. Tù naj se hrošči potresejo s prahom ugašenega apna ali pa laporja. Na to se vrže spet nekoliko prstí, na prst pa spet kebrov kakor poprej, in tako se dela plast za plastjó, dokler je kaj kebrov, in napravi se gnoj, ki hitro pokaže svojo moč na polji, pa tudi drevju dobro tekne, ker v sirovem stanu toliko zaleže, kolikor 6. del tičjeka (guana), posušen pa kakor polovica njega. — Tako se škodljiva stvar obrača na veliki prid kmetijstvu!

Gospodje podružnični predstojniki, župani in fajmoštri se tedaj vljudno prosijo, da to reč drage volje v svoje roke vzamejo.

Glavni odbor c. k. kmetijske družbe v Ljubljani
25. aprila 1868.

Polutanska koruza.

Gospod J. Wokaun, ud glavnega odbora štajarske kmetijske družbe, je iz Celja kmetijski družbi kranjski poslal za poskušnjo nekoliko storžev polutanske koruze (Bastardmais), ktero je pridelal s tem, da je tisto drobno koruzino sorto, ktera se činkvantin (petdesetdnevica) zato imenuje, ker v 50 dnevih dozori, sadil med navadno debelo koruzo, da se je njuni cvetni prah pomešal in tako novo sorto koruze naredil, ktera ima na pol činkvantinovih, na pol pa navadnih koruzinih lastnosti in se zato polutanska koruza imenuje.

O tej polutanski koruzi je že dr. Burger 1809. leta pisal, rekši, da tako pridelana koruza ima to dobro, da je podobe in barve kakor je navadna, dozori pa tako hitro kakor činkvantin. In čemu je to dobro? Za to, ker se polutanka lahko poleti konec meseca rožnika še kot drug sad prideluje. Kdor ne mara za drobno turšico ali kdor koli želí kmalu zrele koruze, pomaga si prav lahko s polutansko. Vagán navadne debele-zrnate koruze vaga 76 do 80 funtov, činkvantske 85 do 90, polutanske pa okoli 85 funtov.

Iz tega se vidi, da predelek navadne koruze s pomočjo činkvantske ni prazna igrača, in da je skušnje vreden.